

MARKNADSDOMSTOLEN

DOM
2016-08-15

2016:13
Mål nr B 3/16

KÄRANDE

Konsumentombudsmannen
Box 48, 651 02 Karlstad

SVARANDE

Malmö Dansakademi AB, 556850-1372
Sofielundsvägen 57, 214 34 Malmö
Ombud: Jur. kand. A. B.,
Nordbro AB
Gibraltargatan 7, 211 18 Malmö

SAKEN

Information om ångerrätt

DOMSLUT

1. Marknadsdomstolen ålägger Malmö Dansakademi AB, vid vite om en miljon (1 000 000) kr, att, innan distansavtal om danskurs träffas med konsument, lämna klar och begriplig information till konsumenten om dennes rätt att ångra avtalet, samt om
- hur ångerfristen beräknas,
 - hur ångerrätten utövas,
 - att det finns ett standardformulär för utövande av ångerrätten och hur konsumenten kan ta del av det, och om
 - vilka konsekvenser det får för konsumenten om denne ångrar köpet.
2. Malmö Dansakademi AB ska ersätta Konsumentombudsmannen för rättegångs-kostnader med 35 000 kr avseende arbete, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för Marknadsdomstolens dom till dess betalning sker.
-

BAKGRUND

- 1 Malmö Dansakademi AB bedriver enligt sin verksamhetsbeskrivning dansutbildning. Bolaget har marknadsfört danskurser, bl.a. på sin webbplats www.dansakademi.se. De konsumenter som önskat delta i kurserna har kunnat göra en anmälan om detta på bolagets webbplats.

YRKANDEN

- 2 Konsumentombudsmannen (KO) har yrkat att Marknadsdomstolen vid vite ålägger Malmö Dansakademi att, innan distansavtal om danskurs träffas med konsument, lämna klar och begriplig information till konsumenten om dennes rätt att ångra avtalet, såvitt avser
 - a) hur ångerfristen beräknas,
 - b) hur ångerrätten utövas,
 - c) att det finns ett standardformulär för utövande av ångerrätten och hur konsumenten kan ta del av det, samt
 - d) vilka konsekvenser det får för konsumenten om denne ångrar köpet.
- 3 Malmö Dansakademi har medgivit KO:s yrkanden i själva saken.
- 4 Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER

- 5 KO har åberopat följande till grund för talan.
- 6 Malmö Dansakademi träffar, genom det anmälningssystem som bolaget har på sin webbplats www.dansakademi.se, avtal på distans med konsumenter om rätt till deltagande i bolagets danskurser. Malmö Dansakademi utelämnar information om konsumentens ångerrätt innan avtal träffas, trots att det åligger bolaget att lämna sådan information enligt lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler (distansavtalslagen). Ingen av de i distansavtalslagen uppräknade situationerna som innebär att undantag från ångerrätten föreligger är aktuella.

- 7 Malmö Dansakademis utelämnande av ångerrättsinformation utgör ett vilseledande utelämnande av väsentlig information enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen (2008:486), MFL. Att information har utelämnats påverkar eller påverkar sannolikt konsumentens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut, varför underlåtenheten är otillbörlig enligt 8 § MFL. Malmö Dansakademi ska därför åläggas att lämna information om ångerrätt. Det föreligger inga särskilda skäl som gör det obehövt att förena åläggandet vid vite.
- 8 Malmö Dansakademi har i enlighet med sin inställning, som det får förstås, vitsordat de omständigheter som KO åberopat samt har för egen del i själva saken inte åberopat någon grund för talan.

UTVECKLING AV TALAN

- 9 KO har till utveckling av sin talan anfört bl.a. följande.
- 10 Enligt den information som finns på webbplatsen www.dansakademi.se tillhandahåller Malmö Dansakademi ett stort antal danskurser för olika åldrar och på såväl nybörjarnivå som avancerad nivå. På webbplatsen kan konsumenten lämna en bindande anmälan, varefter konsumenten får ett bekräftelsemail från Malmö Dansakademi om att konsumenten fått en plats i kursen och om att avtal har träffats med bolaget. Det framgår av bolagets avtalsvillkor att en anmälan innebär att konsumenten har förbundit sig att betala hela kursavgiften.
- 11 Under våren 2015 gjorde Konsumentverket en granskning av den information som dansskolor lämnar till konsument innan distansavtal ingås. Verket uppmärksammade då att bl.a. Malmö Dansakademis webbplats saknade information om ångerrätt. Verket skrev till Malmö Dansakademi m.fl. och informerade om bl.a. näringsidkarens skyldighet att lämna information om ångerrätten.
- 12 I oktober 2015 konstaterade Konsumentverket att Malmö Dansakademi fortfarande inte lämnade information om konsumentens ångerrätt, varför ett tillsynsärende inleddes. Verket påtalade i flera skrivelser att det åligger bolaget att lämna information om ångerrätten, eftersom konsumenter som ingått distansavtal med bolaget genom dess webbplats har en lagstadgad rätt att ångra avtalet.

- 13 Malmö Dansakademi gjorde under ärendets handläggning gällande att bolagets verksamhet i fråga om ångerrätt var av sådan karaktär att den omfattas av undantagsbestämmelsen i 2 kap. 11 § 12 distansavtalslagen, som avser bl.a. kulturevenemang, idrottsevenemang eller någon annan liknande fritidsaktivitet, samt att konsumenten därmed inte har någon ångerrätt trots att avtalet har ingåtts på distans.
- 14 KO anser att kurserna som Malmö Dansakademi tillhandahåller inte kan anses vara ett kultur- eller idrottsevenemang i den mening som avses i distansavtalslagen. Även om danskurser av det slag som Malmö Dansakademi tillhandahåller i och för sig enligt ordalydelsen kan anses vara en fritidsaktivitet, anser KO att bolagets danskurser inte heller är en sådan liknande fritidsaktivitet som omfattas av undantaget i distansavtalslagen.
- 15 Malmö Dansakademi har i enlighet med sin inställning i saken inte anfört något till utveckling av sin talan.

BEVISNING

- 16 KO har åberopat utdrag från Malmö Dansakademis webbplats.

DOMSKÄL

- 17 Det är ostridigt och utrett att Malmö Dansakademi under i vart fall tiden våren 2015 till oktober 2015 på sin webbplats www.dansakademi.se ingått avtal med konsumenter om tillhandahållande av danskurser, utan att lämna information om ångerrätt.

Tillämpliga bestämmelser

- 18 I lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler (distansavtalslagen) finns bestämmelser om konsumentskydd, bl.a. vid avtal mellan näringsidkare och konsumenter som ingås på distans, såsom avtal via internet.
- 19 Innan ett av detta slag ingås ska näringsidkaren enligt 2 kap. 2 § första stycket 9 distansavtalslagen ge konsumenten information om huruvida och under vilka förutsättningar det finns en ångerrätt, tidsfristen och övriga villkor för ångerrätten,

hur ångerrätten utövas samt om att det finns ett standardformulär för utövande av ångerrätten och hur konsumenten kan ta del av detta formulär.

- 20 I 2 kap. 3 § första stycket distansavtalslagen anges särskilt att informationen ska ges klart och begripligt och på ett sätt som är anpassat efter det medel för distanskommunikation som används.
- 21 Enligt 2 kap. 10 § första stycket distansavtalslagen, jämfört med 2 kap. 12 § första stycket samma lag, har konsumenten rätt att frånträda ett avtal som träffats på distans (ångerrätt) om tillhandahållande av en tjänst, genom att till näringsidkaren lämna eller sända ett meddelande om detta inom 14 dagar från den dag då avtalet ingås.
- 22 Av 2 kap. 11 § distansavtalslagen framgår att det med avseende på vissa typer av avtal inte finns någon ångerrätt. Ångerrätt saknas sålunda för bl.a. avtal som avser kulturevenemang, idrottsevenemang eller någon annan liknande fritidsverksamhet, om näringsidkaren ska tillhandahålla tjänsten på en bestämd dag eller under en bestämd tidsperiod (2 kap. 11 § 12).
- 23 Bestämmelsen i 2 kap. 11 § distansavtalslagen bygger på artikel 16 1) i direktivet 2011/83/EU om konsumenträttigheter, enligt vilken undantag för ångerrätten får göras för bl.a. tjänster som avser fritidsverksamhet när det i avtalet anges att tjänsterna ska tillhandahållas en bestämd dag eller under en bestämd tid.
- 24 I preambeln till direktivet (beaktandesats 49) anges att beviljande av ångerrätt för konsumenten kan vara olämplig för vissa tjänster där ingåendet av ett avtal innebär att kapacitet reserveras som näringsidkaren kan få svårt att fylla om ångerrätt utövas. Som exempel på sådana avtal nämns bl.a. avtal som avser kulturella evenemang och sportevenemang.
- 25 Om näringsidkaren inte ger föreskriven information om ångerrätt följer av 2 kap. 6 § distansavtalslagen, att marknadsföringslagens (2008:486), MFL, bestämmelser om bl.a. vilseledande marknadsföring i 10 § andra stycket 10 MFL och åläggande att lämna information i 24 § MFL blir tillämpliga. Vidare framgår av 2 kap. 6 § distansavtalslagen att sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket MFL.

- 26 Enligt 10 § andra stycket 10 MFL får en näringsidkare inte använda sig av felaktiga eller vilseledande framställningar som rör konsumentens rättigheter enligt lag eller annan författning. Och enligt 8 § MFL är marknadsföring som är vilseledande enligt bl.a. 10 § MFL att anse som otillbörlig om den påverkar eller sannolikt påverkar mottagarens förmåga att fatta ett välgrundat affärsbeslut.
- 27 Enligt 24 § MFL får en näringsidkare som vid marknadsföring låter bli att lämna väsentlig information åläggas att lämna sådan information.

Frågan om skyldigheten att lämna information

- 28 Marknadsdomstolen konstaterar att de undantag från ångerrätten som anges i 2 kap. 11 § första stycket 12 distansavtalslagen är begränsade till kulturevenemang, idrotts- evenemang eller någon annan liknande fritidsverksamhet, där näringsidkaren ska tillhandahålla tjänsten på en bestämd dag eller under en bestämd tidsperiod.
- 29 I betraktande av det syfte som denna bestämmelse har enligt beaktandesats 49 i direktivet om konsumenträttigheter, måste utrymmet för undantag från den för konsumenten centrala ångerrätten anses vara tämligen begränsat (angående betydelsen av ångerrätten, jfr MD 2005:37). Det är sålunda inte tillräckligt att avtalet rör t.ex. en fritidsaktivitet som tillhandahålls under en viss bestämd tidsperiod. Härutöver fordras enligt Marknadsdomstolens mening att det är fråga om en aktivitet där utövande av en ångerrätt typiskt sett skulle drabba näringsidkaren ekonomiskt på ett sätt som inte står i proportion till betydelsen av ångerrätten för konsumenterna.
- 30 Malmö Dansakademi har i enlighet med sitt medgivande inte anfört några omständigheter som innebär att utövande av en ångerrätt vid de avtal om danskurser som bolaget tillhandahållit typiskt sett skulle ha fått oproportionerliga ekonomiska konsekvenser för bolaget. Vid dessa förhållanden har Malmö Dansakademi, innan avtal träffats, varit skyldigt att lämna information om att konsumenterna haft ångerrätt samt om villkoren för ångerrätten, hur ångerrätten skulle utövas och att det finns ett standardformulär för utövande av ångerrätten och om hur konsumenten skulle kunna ta del av detta formulär.

- 31 På grund av det anförda ska Malmö Dansakademi åläggas att lämna den information som anges i 2 kap. 2 § första stycket 9 distansavtalslagen och som framgår av domslutet.

Vite

- 32 Enligt 26 § MFL ska ett åläggande förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Sådana särskilda skäl föreligger inte i målet. Det föreligger inte heller skäl att frångå rådande praxis beträffande vitesbeloppets storlek.

Rättegångskostnader

- 33 Vid denna utgång ska Malmö Dansakademi ersätta KO för rättegångskostnader. Med hänsyn till målets art och omfattning får den av KO fordrade ersättningen om 35 000 kr anses vara skälig.

På Marknadsdomstolens vägnar

Per Carlson

Ledamöter: Per Carlson, ordförande, Karin Lindell, Johan Rosén och Lars Hallén.

Enhälligt

Sekreterare: Byrådirektören David Ramsjö